

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 416/2022

26.04.2022. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Невенке Важић и Радмиле Драгичевић Дичић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Слободана Ћирића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Пироту Кж1 25/21 од 28.01.2022. године и Апелационог суда у Нишу Кж3 4/2022 од 25.02.2022. године, у седници већа одржаној дана 26.04.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Пироту Кж1 25/21 од 28.01.2022. године и Апелационог суда у Нишу Кж3 4/2022 од 25.02.2022. године, у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног одбацује као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Димитровграду К 4/20 од 17.12.2020. године, окривљени АА је, поред осталих, ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело пореска утаја из члана 225. став 1. у вези члана 33. КЗ, те је одлучено да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Пресудом Вишег суда у Пироту Кж1 25/21 од 28.01.2022. године, усвојена је жалба Основног јавног тужиоца у Пироту и првостепена пресуда је преиначена тако што је окривљени АА, поред осталих оглашен кривим због кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 1. у вези члана 33. КЗ, па му је изречена условна осуда тако што је утврђена казна затвора у трајању од једне године и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени у року од две године по правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, те је осуђен на новчану казну у износу од 70.000,00 динара коју је дужан да плати у року од 15 дана по правноснажности пресуде, и одређено да ће суд, уколико окривљени не плати новчану казну у одређеном

року исту заменити казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора. Окривљени је обавезан да плати паушал и трошкове кривичног поступка у износу опредељеном у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу КжЗ 4/2022 од 25.02.2022. године одбијене су као неосноване жалбе бранилаца окривљених АА и ББ, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, другостепеног и суда трећег степена, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Слободан Ћирић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и побијане пресуде преиначи или укине и списе предмета врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости истиче да се решење Пореске управе – Филијале Пирот, односи на пореске обавезе за временски период од 01.01.2011. године до 31.12.2011. године у ком времену су, према економском вештачењу у пословне књиге предузећа ЈП „Комуналац“ уношене чињенице одлучне за утврђивање пореза као и да се порески биланс и пријава пореза на добит односе на пословну 2011. годину, због чега се, према ставу одбране, као време извршења кривичног дела мора ценити искључиво тај период, без обзира када је поднета пореска пријава, односно дана 27.02.2012. године. Полазећи од наведеног, према наводима захтева, истеком 31.12.2011. године наступила је апсолутна застарелост кривичног гоњења, сходно одредбама члана 103. став 1. тачка 4) и члана 104. тачка 6) КЗ.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Из списка предмета произлази да је оптужним предлогом Основног јавног тужиоца у Пироту Кт бр.1003/13 од 06.08.2018. године, окривљеном АА, стављено на терет извршење кривичног дела пореска утаја из члана 225. став 1. у вези члана 33. КЗ и у диспозитиву оптужног акта, као време извршења кривичног дела наведен временски период од 01.01.2011. године до 31.12.2011. године. Виши јавни тужилац у Пироту је на претресу одржаном пред другостепеним судом дана 29.12.2021. године, извршио измену оптужног предлога тако што је као време извршења кривичног дела означио дан 27.02.2012. године, када су пореска пријава и порески биланс за 2011. годину предати надлежној Пореској управи, како је то и било наведено у првобитном

оптужном предлогу. Чињенични опис кривичног дела у изреци другостепене пресуде истоветан је опису дела датом у диспозитиву измењеног оптужног предлога.

Како је после извршења кривичног дела закон више пута измењен, Виши суд у Пироту је, у смислу члана 5. став 2. КЗ, као најблажи за окривљеног применио закон који је важио у време извршења кривичног дела – члан 229. КЗ („Сл. гласник РС“, бр.85/2005), којим је за кривично дело пореска утаја из става 1. тога члана прописана казна затвора од шест месеци до пет година и новчана казна.

Имајући у виду време извршења кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 1. у вези члана 33. КЗ, за које је окривљени АА оглашен кривим правноснажном пресудом – 27.02.2012. године и казну прописану за исто – казна затвора од шест месеци до пет година и новчана казна, то би апсолутна застарелост кривичног гоњења окривљеног, наступила протеком дана 27.02.2022. године у смислу одредаба члана 103. став 1. тачка 5) и члана 104. тачка б) КЗ, дакле, после доношења пресуде Апелационог суда у Нишу КжЗ 4/2022 од 25.02.2022. године чијим доношењем је овај кривични поступак правноснажно окончан.

Следствено изнетом, Врховни касациони суд налази да побијаним правноснажним пресудама није повређен закон из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, јер у време доношења пресуде Апелационог суда у Нишу у поступку по жалби (25.02.2022. године), није наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења окривљеног за кривично дело пореска утаја из члана 229. став 1. у вези члана 33. КЗ, за које је правноснажно оглашен кривим.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости, даље наводи да се радња извршења кривичног дела пореска утаја – давање лажних података састоји у давању лажних података о приходима пореског обвезника или другим чињеницама које су од утицаја на утврђивање пореза, док се радња прикривања огледа у прикривању података који се односе на утврђивање оваквих обавеза, па је, имајући у виду наведено, изрека пресуде неразумљива, јер се као радња извршења кривичног дела у конкретном случају одређује давање лажних података, док се према опису исте у изреци пресуде ова радња уподобљава радњи прикривања података из члана 229. КЗ, којим наводима, по оцени овога суда, бранилац указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП.

Према наводима захтева, на основу доказа изведених у поступку не може се извести закључак да је окривљени предметно кривично дело извршио давањем лажних података који се односе на утврђивање пореских обавеза из разлога што су у пословним књигама ЈП „Комуналац“ унети тачни, а не лажни подаци, одлучни за утврђивање пореза, што произлази, како из налаза и мишљења вештака економске струке, тако и из записника и решења Пореске управе Ниш – Филијала Пирот, које чињенице суд није ценио, па је следствено изнетом, наведени закључак суда заснован на погрешно и непотпуно утврђеном чињеничном стању. Неисправно књижење чињеница одлучних за утврђивање пореза и погрешно мишљење окривљеног о постојању односно непостојању пореских обавеза, према ставу одбране, не указује на кривичну одговорност, не само из разлога непостојања радњи извршења, већ и

умишљаја окривљеног усмереног на извршење предметног кривичног дела, због чега је закључак суда о постојању намере код окривљеног за извршење кривичног дела и поступању са директним умишљајем, заснован на погрешно и непотпуно утврђеном чињеничном стању, посебно када се има у виду да се окривљени саветовао са ревизорским кућама у вези са пореским обавезама за временски период на који се оптужба односи.

Врховни касациони суд налази да бранилац окривљеног изнетим наводима захтева цени доказе изведене током поступка и износи своје чињеничне закључке да окривљени није давао лажне податке који су од утицаја на утврђивање пореза и да у радњама окривљеног не постоје субјективна обележја предметног кривичног дела, који закључци су другачији од оних утврђених у побијаним правноснажним пресудама и тиме оспорава оцену доказа, указујући на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Поред изнетог, бранилац у захтеву наводи и то да је паушалан закључак суда да је кривично дело извршено у саизвршилаштву, без навођења доказа који описују претходни договор за извршење кривичног дела, свест о заједничком деловању и доприноса окривљених у извршењу кривичног дела, којим наводима се указује да правноснажна пресуда не садржи разлоге о чињеницама које су предмет доказивања, који недостатак пресуде је прописан као повреда закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима које има у поступку, у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 11), члана 438. став 2. тачка 2) и члана 440. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног АА у овом делу оценио као недозвољен.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Весна Веселиновић,с.р.

Председник већа - судија
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

